Dosarul nr. 3-3682/2019, 2-19138489-12-3-22082019

HOTĂRÂRE
în numele legii

20 decembrie 2024 municipiul Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

în componență:

președintele ședinței, judecătorul Viorica Dodon

grefierul Alina Roman

cu participarea:

reclamantului Andrei Racu

avocaților Iuri Sorochin și Oleg Popovici

reprezentantului pârâtei, Vladislav Cârlan

reprezentantului terțului, Nicolae Nigai

examinând în ședință de judecată publică cauza în procedura contenciosului administrativ la acțiunea depusă de Andrei Racu împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, cu terțul Ministerul Justiției al R.M. privind obligarea la emiterea actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă

La data de 22 august 2019 Andrei Racu a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, cu terțul Ministerul Justiției al R.M. privind obligarea la emiterea actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acţiunii indică reclamantul Andrei Racu că la 28 mai 2019 a participat la I etapa (proba scrisă) a examenului de calificare în profesia de avocat sesiunea de primăvară 2019.

Ulterior, pe pagina oficială a Uniunii Avocaților din R. Moldova uam.md a luat cunoștință de hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019 în care numele său este inclus la nr. 21 în rubrica „respinși”.

La 03 iunie 2019 a depus contestație (petiție) împotriva hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptate la 31 mai 2019.

La data de 04 iunie 2019 Comisia de licențiere a profesiei de avocat a respins ca neîntemeiată contestația (petiția) depusă împotriva hotărârii din 31 mai 2019.

Indică reclamantul Andrei Racu, că ulterior a depus cerere prealabilă, care la 25 iulie 2019 a fost respinsă ca neîntemeiată de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat. A primit şi făcut cunoștință cu extrasul din hotărâre la 08 august 2019.

Consideră că hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptată la 31 mai 2019 şi subsecvent hotărârile Comisiei de licențiere din 04 iunie 2019 şi din 25 iulie 2019 sunt drept unele adoptate cu încălcarea esențială a prevederilor legii materiale şi procedurale, a principiilor procedurii administrative şi a procedurii de contencios administrativ, a logicii juridice şi a spiritului legii ce guvernează situația contestată.

Consideră că răspunsurile date de el, în calitate de candidat, la spețele formulate au fost corecte şi corespund atât cerințelor legii, cât şi practicii judiciare.

Totodată, indică că spețele formulate de comisie sunt neclare, cu date superficiale şi greșite, poartă un caracter ambiguu şi pot avea mai multe răspunsuri, fapt ce dă posibilitate Comisiei să aprecieze rezultatul într-un mod arbitrar, având posibilitate de a respinge orice candidat incomod. La fel, examenul s-a petrecut conform unei legislații abrogate, fapt ce încalcă scopul examenului, prevăzut la art. 27 lit. a) „prima etapă - lucrarea scrisă” la pct. 1), conform căruia lucrarea scrisă are drept scop verificarea nivelului de cunoaștere a abilităților practice de expunere ;i aplicare a cunoștințelor teoretice în materie de drept, conține spețe din practica judiciară selectate de Comisie.

În aşa fel, prin activitatea administrativă a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, lui în mod ilegal şi abuziv i-a fost vătămat dreptul de a fi admis în profesia de avocat şi, implicit, dreptul lui la muncă.

În această ordine de idei, indică că atât ședința Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019, cât şi cele din 04 iunie 2019 şi 25 iulie 2019 s-au petrecut cu încălcarea procedurilor prevăzute de lege, cu participarea unor membri care au recunoscut că sunt părtinitori în raport cu reclamantul Andrei Racu, purtând un caracter formal, cu interpretarea eronată şi ilegală a normelor materiale şi procedurale ale legii. Comisia de licențiere a profesiei de avocat la această etapă nici nu putea să adopte o astfel de hotărâre, or, conform prevederilor art. 43 alin (3) sunt prevăzute exhaustiv atribuțiile Comisiei de licențiere, Comisia aprobă rezultatele examenelor de calificare şi adoptă hotărâri privind admiterea în

profesie şi nu rezultatele fiecărei etape sau probe a examenului. Deci, trecerea de la o etapă a examenului la alta nu se face prin hotărârea comisiei de licențiere. La fel, hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 04 iunie 2019, ca şi hotărârea din 31 mai 2019 şi 25 iulie 2019 au fost adoptate cu încălcarea principiilor procedurii administrative şi anume aceasta nu sunt motivate, ori, art. 31 din Codul administrativ prevede imperativ că actele administrative individuale şi operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Totodată, făcând referire la prevederile art. 118 Cod administrativ, reclamantul indică că Comisia a examinat formal şi superficial atât lucrarea candidatului Andrei Racu, cât şi contestația (petiția) şi cererea prealabilă împotriva rezultatului transpus în hotărârea din 31 mai 2019 şi 25 iulie 2019, tratându-l pe Andrei Racu într-un mod inechitabil, şi a respins lucrarea, contestația (petiția) şi cererea prealabilă abuziv, fără careva motive legale obiective.

Hotărârile Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptate la 04 iunie 2019, la fel ca şi hotărârea din 31 mai 2019 şi 25 iulie 2019 a fost adoptată cu încălcarea principiului egalității de tratament, prevăzut la art. 23 din Cod administrativ.

În așa fel, comisia, pe de o parte, nu a acordat posibilitatea petiționarului Andrei Racu cu protejarea datelor cu caracter personal fără fișa personală a celorlalți candidați participanți la examen să stabilească dacă a fost apreciat în mod egal cu ceilalți candidați, iar, pe de altă parte, ținând cont de informațiile recepționate de către Andrei Racu de la alți candidați care au fost admiși precum că acestia au dat aceleași răspunsuri, comisia nu a justificat în mod obiectiv diferența de tratament.

În cadrul ședinței de examinare a contestației (petiției) a invocat că comisia eronat l-a respins la proba verbală a examenului de calificare, or, i-au fost acordate 8 calificative de „admis”, fapt care nu a fost negat de membrii comisiei şi nu a fost cumva probat contrariul.

Totodată, membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, care au acordat calificative de „respins”, eronat au apreciat nivelul de cunoaștere a abilităților practice de expunere şi aplicare a cunoștințelor teoretice în materie de drept ale candidatului Andrei Racu şi eronat au constatat nesusținerea de către acesta a etapei scrise a examenului de calificare. Răspunsurile date de candidatul Andrei Racu la spețele formulate au fost corecte, corespund cerințelor legii şi practicii judiciare.

În acest sens, membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat la examinarea contestației (petiției) şi a cererii prealabile lui Andrei Racu nu au adus nici un argument sau motiv care ar confirma caracterul incorect al răspunsurilor date de candidat în sensul art. 31 al Cod administrativ.

Cere reclamantul Andrei Racu admiterea cererii de chemare în judecată, anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptată la 25 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile în partea candidatului Andrei Racu, ca fiind ilegală şi neîntemeiată, anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptată la 04 iunie 2019, de respingere a contestației (petiției) candidatului Andrei Racu, în partea candidatului Andrei Racu, ca fiind ilegală şi neîntemeiată; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptată la 31 mai 2019, în partea candidatului Andrei Racu, ca fiind ilegală şi neîntemeiată, constatarea susținerii de către candidatul Andrei Racu a I etape (proba scrisă) a examenului de calificare în profesia de avocat, sesiunea de primăvară 2019, restabilirea drepturilor candidatului Andrei Racu la examenul de calificare, constatarea susținerii de către candidatul Andrei Racu a examenului de calificare în profesia de avocat, sesiunea de primăvară 2019, acordarea unei satisfacții echitabile sub formă de prejudicii morale în mărime de 100000 lei cauzate candidatului Andrei Racu şi a prejudiciilor materiale cauzate candidatului Andrei Racu, ce vor fi calculate şi concretizate.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul a depus o cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând suplinirea cerințelor din cererea de chemare în judecată cu o cerință nouă, privind anularea tuturor calificativelor „respins" acordate reclamantului Andrei Racu la examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat, sesiunea primăvara 2019, cu acordarea acestuia calificativelor de „admis", ca argumente în susținerea cererii sale, reclamantul a indicat că răspunsurile date de acesta la spețele formulate au fost corecte şi corespund atât cerințelor legii, cât şi practicii judiciare, iar calificativele „respins" acordate de unii membri al Comisiei de licențiere sunt eronate şi nu corespund realității.

La data de 21 noiembrie 2019 Uniunea Avocaților din RM a depus referință, prin care indică că nu recunoaște acţiunea şi consideră pretenţiile reclamantului neîntemeiate având un caracter declarativ, iar cererea de chemare în judecată este pasibilă de a fi respinsă din următoarele motive.

Prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019 s-a hotărât de a aproba rezultatele primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat (proba scrisă) organizat la 28 mai 2019, la care reclamantul a obținut calificativul respins.

În ședința convocată la data de 04 iunie 2019 Comisia a examinat contestațiile depuse de reclamant la 03 iunie 2019, înregistrate cu nr. 999-1014.

Prin Hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cererile nr. 999 şi 1004-1014 din 03 iunie 2019 au fost comasate într-o singură procedură administrativă şi respinse, cererea privind accesul la informație nr. 1003 din 03 iunie 2019 a fost parțial admisă, iar cererile nr. 1001 şi nr. 1002 din aceeași dată au fost respinse ca neîntemeiate.

În ceea ce privește capetele de cerere privind anularea Hotărârilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 04 iunie 2019 privind respingerea contestației şi din 25 iulie 2019 de respingere a cererii prealabile acestea urmează a fi respinse, deoarece obiect al acţiunii în contencios administrativ îl constituie actul administrativ sau nesoluționarea în termen al unei cereri, însă în ceea ce privește hotărârile menţionate acestea nu constituie în sine acte administrative. Astfel, prima hotărâre constituie o contestație a calificativelor acordate şi corespunzător în lipsa unei decizii de modificare a hotărârii inițiale nu produce efecte juridice, iar cea de a doua hotărâre constituie un răspuns la cererea prealabilă şi în esență nu creează raporturi litigioase altele decât raportul inițial. Prin urmare, în toate cazurile actul administrativ contestat este Hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019, deoarece acesta este actul administrativ ce a creat raportul de contencios administrativ contestat.

În ceea ce privește cererea de bază privind anularea Hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019, reieșind din susținerile reclamantului, acesta invocă ca motive de ilegalitate doar declarații şi aprecieri personale care nu au calitate de fapt dovedit sau adevăr universal valabil, ci sunt opinii proprii ale reclamantului, astfel: la pct. 8 din acţiune reclamantul invocă declarativ că răspunsurile formulate de acesta la spețele propuse spre soluționare sunt corecte şi corespund cerințelor legislației în condiţiile în care toți membrii Comisiei au stabilit calificativul respins la aprecierea acestor răspunsuri; la pct. 9 din acţiune reclamantul afirmă despre spețele (soluționate de el conform pct. 8 corect şi în corespundere cu „cerințele legislației”) că sunt „neclare”, „cu date superficiale şi greșite” şi care mai sunt şi „ambigue şi pot avea mai multe răspunsuri”, prin urmare nu este clar din conținutul acţiunii dacă a soluționat reclamantul spețele „corect şi în corespundere cu cerințele legii” sau aceste spețe nu pot fi soluționate, ori poate prin textul respectiv trebuie de înțeles că reclamantul pretinde că el a putut soluționa în conformitate cu cerințele legii şi niște spețe greșite, ambigue care au mai multe variante de răspuns.

Aceste circumstanțe reclamantul le consideră suficiente de a constata că evaluarea efectuată de Comisia de licențiere a profesiei de avocat a răspunsurilor sale la etapa I sunt suficiente pentru a demonstra că evaluarea nu a fost corectă, în condiţiile în care reclamantul trebuia să demonstreze concret că soluția sa este concretă şi conformă legii sau eventual că această speță este una prost formulată.

În ceea ce privește desfășurarea examenului conform „unei legislații abrogate”, menționează că în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, nr. 1260 din 19 iulie 2002, profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, are capacitate deplină de exercițiu, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă şi a fost admisă în profesia de avocat după

susținerea examenului de calificare, iar potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (1) din Legea citată, pentru a fi admis în profesie, avocatul stagiar susține examenul de calificare în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

În felul acesta, în prisma dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, condiția promovării examenului de calificare este una obligatorie, indispensabilă, care urmează a fi întrunită cumulativ cu cele alte indicate supra, iar în prisma dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Legea citată, modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat.

În corespundere cu prevederile art. 27 alin. (12) din Statutul profesiei de avocat, examenul de calificare va consta din două etape: a) prima etapă – lucrarea scrisă; b) a doua etapă – proba orală, iar potrivit alin. (13) din articolul citat, promovarea candidaților pentru fiecare etapă a examenului de calificare se face în baza hotărârilor Comisiei de licențiere care pot fi contestate, în caz de dezacord, în fata Comisiei de licențiere în termen de cel târziu 72 de ore de la anunțarea rezultatelor.

Prevederile Statutului profesiei de avocat într-adevăr au fost modificate prin Hotărârea Congresului Uniunii Avocaților publicată în MO nr. 434-439, doar că potrivit pct. 2 din hotărârea nominalizată modificările şi completările din respectiva hotărâre, în partea modificării art. 24, 25, 27, 28 vor intra în vigoare din data adoptării hotărârii Consiliului Uniunii Avocaților privind constatare îndeplinirii condițiilor tehnice necesare pentru implementarea modificării modulul de organizare a examenului de calificare.

Întrucât până la moment, condiția implementării modificărilor operate prin hotărârea din 16 octombrie 2017 publicată în MO nr. 434-439 nu au fost întrunită, adică nu au fost identificate surse financiare pentru asigurare componentei tehnice a acestei implementări , activitatea comisiei se realizează potrivit rigorilor statutare de până la modificări. În aceste condiții toate alegațiile reclamantului privind pretinsele încălcări a prevederilor statutare nu pot fi reținute ca veridice de către instanţa de judecată.

Cât privește argumentul cu referire la lipsa punctajului evaluării, evidențiază că de această dată argumentele promovate de reclamant sunt rezultatul unei interpretări defectuoase a cadrului legal, ori, în corespundere cu prevederile dispozițiilor art. 27 alin. (4) lit. b) din Statutul profesiei, răspunsul candidatului va fi apreciat de membrii Comisiei cu calificativul „admis” sau „respins”, iar potrivit alin. (5) din articolul citat, examenul se consideră susținut dacă candidatul a acumulat cel puțin 6 opțiuni „admis”.

În acest sens cadrul legal pertinent nu prevede necesitatea indicării punctajului evaluării în hotărârile pârâtei, ci dimpotrivă indicarea punctajului în hotărârea vine în contradicție cu cadrul legal, ori, această este lipsită de orice justificare legală.

Mai mult ca atât, prin prisma pct. 61 din hotărârea Curţii Constituționale nr. 18 din 03 iulie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 (Sesizarea nr. 61 g/2018), în măsura în care sunt ridicate probleme ce țin de drepturile fundamentale ale persoanei, pretins a fi încălcate prin adoptarea hotărârilor de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ trebuie să efectueze un control care să asigure protecția efectivă a acestor drepturi, în conformitate cu Constituția, cu jurisprudența Curţii Constituționale, cu Convenția Europeană cu jurisprudența Curţii Europene. În schimb, dacă sunt ridicate probleme teoretice privind baremul stabilit punctajul acordat de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ nu trebuie să-şi substituie viziunea lor cu cea a Comisiei de licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă.

În corespundere cu aprecierea Curţii Constituționale indicată în pct. 62 din hotărârea citată, Curtea menționează că instanțele de contencios administrativ trebuie să manifeste deferență faţă de decizia Comisiei de licențiere. Ele nu trebuie să se angajeze într-o motivare proprie. Ele nu trebuie să se substituie Comisiei de licențiere. Reclamanții trebuie să demonstreze că hotărârea Comisiei de licențiere este nerezonabilă, i.e. că aceasta nu este sprijinită de niciun motiv care ar putea reprezenta, în vreun fel, o dovadă a rezultatului. O hotărâre a Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă dacă ar fi irațională în mod vădit sau dacă ar fi contrară motivelor care stau la baza ei. O hotărâre a Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă pentru că ar fi atât de eronată, încât manifestarea deferentei de către instanțele de contencios administrativ nu ar putea justifica menținerea ei. Hotărârea Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă doar dacă nu ar exista o linie de analiză logică care să conducă instanţa de contencios administrativ la concluzia menținerii acelei soluții. Aşadar, trebuie analizate motivele ca întreg, nu fiecare motiv particular. Altfel spus, instanţa de contencios administrativ nu trebuie să se bazeze pe o eroare sau pe un element al hotărârii Comisiei care nu afectează hotărârea ca întreg.

În consecință, prin activitatea sa, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților nu a încălcat nici un drept al reclamantului, ori, hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 05 iunie 2019 privind aprobare a rezultatului etapei a doua a examenului de calificare admiterea în profesia de avocat a fost adoptată în conformitate cu rigorile legale, fundamentată pe prestația fiecărui candidat şi evaluarea acesteia de fiecare membru a comisie în mod individual.

Cu referire la capetele de cerere ce vizează constatarea de către instanţă a susținerii de către (reclamant) candidatul Andrei Racu a etapei I (proba scrisă) a examenului de calificare în profesia de avocat" şi (reclamantul chiar merge mai departe neparticipând la o eventuală a doua etapă) constatarea susținerii de către candidatul Andrei Racu a examenului de calificare urmează a fi respinse de către

instanţă, deoarece instanţa judecătorească nu se poate subroga în drepturi unui organ abilitat prin lege de a lua astfel de decizii, instanţa având competența exclusiv de a constata legalitatea deciziilor/ acțiunilor organului şi eventual anularea acestora, sau obligarea la anumite acţiuni (de exemplu a reevalua), precum şi constatarea încălcării drepturilor şi încasarea prejudiciilor cauzate.

Referitor la repararea pretinsului prejudiciu moral menționează că acesta trebuie probat, dar din acţiunea formulată nu rezultă nici sub un aspect ca reclamantul a suferit careva prejudicii de natură morală, cu atât mai mult nu au fost prezentate nici probe în acest sens. Mai mult de atât, în condiţiile alin. (1) art. 1998 Cod civil, persoana este obligată la plata prejudiciului moral doar în cazurile expres prevăzute de lege şi doar dacă a acționat în mod ilicit şi cu vinovăție. Prin urmare, nu sunt clare care acţiuni ilegale ale pârâtului Uniunea Avocaților sunt apreciate de reclamant ca fiind ilicite şi care din aceste au fost comise cu o formă de vinovăție.

Reieșind din circumstanțele de fapt şi de drept expuse, solicită respingerea acţiunii formulate de reclamantul Andrei Racu împotriva pârâtului Uniunea Avocaților din Republica Moldova, ca fiind neîntemeiată.

La data de 17 februarie 2021 Uniunea Avocaților din RM a depus referință suplimentară, prin care cu referire la cererea de majorare a cuantumului pretențiilor, solicitând suplinirea cerințelor din cererea de chemare în judecată cu o cerință nouă, privind anularea tuturor calificativelor „respins” acordate reclamantului Andrei Racu la examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat, sesiunea primăvara 2019, cu acordarea acestuia calificativelor de „admis”, consideră această nouă cerință neîntemeiată şi pasibilă a fi respinsă din următoarele motive.

Acordarea calificativelor „respins” sau „admis” la probele examenului de calificare ține de competența Comisiei de licențiere în profesia de avocat. Astfel, conform art. 20 alin. (3) şi (4) al Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat. Rezultatele examenelor de calificare sunt aprobate prin hotărâre a Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

Conform art. 27 alin. (8) şi alin. (9), alin. (13) şi lit. a) al Statutului profesiei de avocat, în redacția în vigoare la momentul desfășurării examenului de calificare din sesiunea de primăvară a anului 2019, promovarea candidaților pentru fiecare etapă a examenului de calificare se face în baza hotărârilor Comisiei de licențiere care pot fi contestate, în caz de dezacord, în fața Comisiei de licențiere în termen de cel târziu 72 de ore de la anunțarea rezultatelor. După cifrarea lucrărilor membrii Comisiei verifică şi apreciază lucrările cu calificativul „admis” sau „respins”. Calificativul acordat lucrării candidatului se înscrie în fișa de examinare

primită în acest scop de fiece membru al Comisiei. Examenul se consideră susținut dacă candidatul a acumulat cel puțin 6 opțiuni „admis”.

În consecință, Comisia de licențiere a profesiei de avocat, în calitate de organ de administrare a profesiei de avocat, dispune de competențe stabilite în conformitate cu legea, prin care își exercită în mod autonom atribuțiile ce ține de organizarea şi desfășurarea examenelor de calificare în profesia de avocat. Astfel, conform art. 34 alin. (1) al Legii nr. 1260/2002 cu privire la avocatură, organele de autoadministrare ale avocaților sunt organizate şi funcționează în baza principiului autonomiei, în limitele competențelor prevăzute de prezenta lege.

În același sens dispune şi Curtea Constituțională în paragraful 41 din Hotărârea nr. 18 din 2018, stipulând că, pe de altă parte, atunci când legislativul decide să delege o parte din autoritatea sa, în aceste probleme de politică publică, către anumite organe profesionale, i.e. către Uniunea Avocaților, el trebuie să respecte principiul autoguvernării acestora. În acest sens, legislativul nu trebuie să le prescrie în detaliu structurile, procedurile şi politicile, decât dacă este strict necesar. Inițiativa, în asemenea situații, le aparține profesiilor în sine. Lor li se recunoaște, în acest mod, expertiza deosebită de care dispun.

Cu privire la existența unor proceduri corecte, care nu subminează în mod nerezonabil încrederea publică în profesia de avocat şi eficiența controlului judecătoresc asupra actelor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat, Curtea Constituțională a reținut în paragraful 59 că, controlul instanţei de contencios administrativ trebuie să fie unul deplin, în fapt şi în drept, cu privire la orice aspect (procedural sau substanțial). Totodată, cu referire la întinderea controlului efectuat de către instanțele de judecată în asemenea cauze, Curtea Constituțională a specificat că, „dacă sunt ridicate probleme teoretice privind baremul stabilit şi punctajul acordat de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ nu trebuie să-şi substituie viziunea lor cu cea a Comisiei de licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă, or, evaluarea cunoștințelor şi a experienței de calificare într-o anumită profesie constituie apanajul școlilor sau al universităților, nu al instanțelor de judecată.

Cu referire la standardul rezonabilității în această materie, Curtea Constituțională a exemplificat în paragraful 62 al hotărârii în cauză, subliniind că instanțele de judecată nu trebuie să se substituie Comisiei de licențiere.

Din această cauză, pretenţiile reclamantului privind anularea tuturor calificativelor „respins” acordate reclamantului Andrei Racu la examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat, sesiunea primăvara 2019, cu acordarea acestuia calificativelor de „admis”, excedă competenței instanţei de judecată din perspectiva limitelor controlului judecătoresc exercitat în cauzele privind contestarea deciziilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cu privire la rezultatele examenelor de calificare în profesie.

Adițional, observă că reclamantul nu a demonstrat că hotărârea Comisiei de licențiere este nerezonabilă, i.e. că aceasta nu este sprijinită de niciun motiv care ar putea reprezenta, în vreun fel, o dovadă a rezultatului (paragraful 62 al hotărârii Curţii Constituționale nr. 18 din 2018).

În ipoteza în care reclamantul ar demonstra caracterul nerezonabil al hotărârii Comisiei de licențiere din 31 mai 2019, calificativul „admis" nu poate fi acordat de către instanţa de judecată, or, instanţa de judecată nu este în măsură să aprecieze cunoștințele, aptitudinile şi pregătirea profesională a reclamantului în vederea oferirii calificativelor „admis" la examenul de calificare în profesia de avocat.

Totodată, pretenția suplimentară a reclamantului nu distinge dintre acordarea calificativelor la proba scrisă sau acordarea calificativelor pentru întreg examenul de calificare în profesia de avocat, or, conform art. 27 al Statutului profesiei de avocat nr. 302/2011, în redacția în vigoare la momentul desfășurării examenului de calificare în sesiunea de primăvară dina nul 2019, calificativele se acordă de membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat pentru fiecare probă separat, fiind necesar cel puțin 6 calificative „admis" pentru admiterea la următoarea probă.

Reieșind din circumstanțele de fapt şi de drept expuse, solicită instanţei de judecată respingerea acţiunii formulate de reclamantul Andrei Racu.

În cadrul ședințelor de judecată reclamantul Andrei Racu şi reprezentanții acestuia, avocații Iuri Sorochin și Oleg Popovici, au susținut acțiunea înaintată, solicitând admiterea acesteia din motivele de fapt şi de drept expuse.

În cadrul ședințelor judecătorești, reprezentantul pârâtului Uniunea Avocaților din R.M., Vladislav Cârlan şi reprezentantul terțului Ministerul Justiției, Nicolae Nigai au solicitat respingerea acțiunii, reiterându-și argumentele expuse în scris.

Examinând acțiunea înaintată de Andrei Racu, ascultând explicațiile participanților, probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a conchis că acțiunea în contencios administrativ a reclamantului Andrei Racu împotriva Uniunii avocaților din Republica Moldova, terț Ministerul Justiției privind anularea actului administrativ individual defavorabil este neîntemeiată și pasibilă de respins din următoarele considerente.

Noțiunea de „act administrativ" este reglementată în legislația națională, cât şi în Rezoluția(77) 31 Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile

sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

În conformitate cu art. 206 Cod administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ). (2) Acţiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acţiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau şi-ar putea revendica drepturile printr-o altă acţiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulităţii unui act administrativ individual sau normativ.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În conformitate cu art. 208 Cod administrativ, (1) În cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Cu referire la admisibilitatea acțiunii pe temeiul respectării procedurii prealabile, se reține că adresarea în instanța de contencios administrativ, a fost precedată de adresarea reclamantului Andrei Racu, la data de 25 iulie 2019, cu cerere prealabilă către Uniunea Avocaților din Republica Moldova, prin care a solicitat anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptată la 31 mai 2019, în partea candidatului Andrei Racu, ca fiind ilegală şi neîntemeiată; anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptată la 04 iunie 2019, de respingere a contestației (petiției) candidatului Andrei Racu, în partea candidatului Andrei Racu, ca fiind ilegală şi neîntemeiată; constatarea susținerii de către candidatul Andrei Racu a I etape (proba scrisă) a examenului de calificare în profesia de avocat, sesiunea de primăvară 2019; restabilirea drepturilor candidatului Andrei Racu la examenul de calificare; constatarea susținerii de către candidatul Andrei Racu a examenului de calificare în profesia de avocat, sesiunea de primăvară 2019; acordarea unei satisfacții echitabile sub formă de prejudicii morale în mărime de 50000 lei cauzate candidatului Andrei Racu şi a prejudiciilor materiale cauzate candidatului Andrei Racu, ce vor fi calculate şi concretizate.

Prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 25 iulie 2019 s-a respins ca neîntemeiată cererea prealabilă depusă de Andrei Racu, extrasul din hotărâre fiindu-i adus la cunoștința reclamantului la data de 08 august 2019.

Reclamantul Andrei Racu, respectând termenul de 30 de zile de la data comunicării deciziei cu privire la cererea prealabilă, prevăzut de art. 209 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, la data de 22 august 2019 s-a adresat cu acţiune în instanţa de judecată.

Astfel, instanța judecătorească, constatând respectarea de către reclamant a termenului de depunere a acțiunii în contencios administrativ și a procedurii prealabile prevăzute de lege constată admisibilitatea acțiunii și soluționează fondul cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în procedura contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil anularea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019, în partea candidatului Andrei Racu; anularea hotărârilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 04 iunie 2019 privind respingere a contestației şi din 25 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile, în privința candidatului Andrei Racu, şi acţiunea în obligare de restabilire în drepturi a reclamantului la examenul de calificare şi constatarea susținerii de către reclamant a primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat şi a examenului de calificare în profesia de avocat în sesiunea de primăvară anul 2019, acordarea unei satisfacții echitabile sub formă de prejudicii morale în mărime de 100000 lei, anularea tuturor calificativelor „respins” acordate reclamantului la examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat în sesiunea de primăvară anul 2019, cu acordarea calificativelor „admis”.

Prin urmare, instanța de judecată constată că legea care guvernează raportul juridic litigios este Legea cu privire la avocatură, nr. 1260-XV din 19 iulie 2002.

Noțiunea profesiei de avocat se conține în art. 1 din Legea 1260/19 iulie 2002, care prevede că (1) profesia de avocat este exercitată de persoane calificate şi abilitate, conform legii, să pledeze şi să acționeze în numele clienților lor, să practice dreptul, să apară în fața unei instanţe judecătoreşti sau să consulte şi să reprezinte în materie juridică clienții lor. (2) Profesia de avocat este liberă şi independentă, cu organizare şi funcționare autonomă, în condiţiile prezentei legi şi ale statutului profesiei de avocat. Activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător.

Potrivit art. 10 din Lega nr. 1260/2002, (1) profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă şi a fost admisă în profesia de avocat după susţinerea examenului de calificare. (2) Sunt scutite de efectuarea stagiului profesional şi de examenul de calificare persoanele care dețin titlul de doctor, precum şi cele care au cel puțin 10 ani vechime în muncă în funcția de judecător sau procuror dacă, în termen de 6 luni după demisia

din funcțiile respective, au solicitat eliberarea licenței pentru exercitarea profesiei de avocat. De aceleași drepturi şi în aceleași condiții beneficiază şi persoanele care, după demisia din funcția de judecător şi procuror, au continuat să activeze în domeniul dreptului. (3) Persoana care a depus cerere de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat nu se consideră persoană cu reputație ireproșabilă şi cererea ei nu se admite în cazul în care: a) a fost condamnată anterior pentru infracțiuni grave, deosebit de grave, excepțional de grave săvârșite cu intenție, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale; b) nu au fost stinse antecedentele penale pentru comiterea altor infracțiuni; c) anterior a fost exclusă din avocatură sau i s-a retras licența pentru acordarea asistenței juridice din motive compromițătoare; d) a fost concediată din cadrul organelor de drept din motive compromițătoare sau a fost eliberată, din aceleași motive, din funcția de judecător, notar, consultant juridic sau funcționar public; e) comportamentul sau activitatea ei este incompatibilă cu normele Codului deontologic al avocatului; f) prin hotărârea instanţei judecătoreşti, s-a stabilit un abuz prin care ea a încălcat drepturile şi libertățile fundamentale ale omului. (4) Prevederile alin.(3) se aplică şi avocaților stagiari. (5) Avocatul are dreptul să dețină ștampilă personală.

După cum rezultă din prevederile art. 22 din Legea enunțată, (1) licența pentru exercitarea profesiei de avocat este unicul act care confirmă statutul avocatului. (2) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează de către Ministerul Justiției în termen de 10 zile de la data depunerii cererii. (3) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează pe termen nelimitat şi este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova. (4) Hotărârea privind refuzul de eliberare a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat poate fi atacată în contencios administrativ. (5) Licența pentru exercitarea profesiei de avocat se eliberează contra unei plăți în mărime de 450 de lei, achitate în contul Ministerului Justiției.

Circumstanțele faptice ce au importanță pentru soluționarea cauzei, pot fi rezumate în felul următor. Reclamantul Andrei Racu că la 28 mai 2019 a participat la I etapa (proba scrisă) a examenului de calificare în profesia de avocat sesiunea de primăvară 2019, or, prin hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019 candidatura acestuia a fost respinsă.

La 03 iunie 2019 Andrei Racu a depus contestație (petiţie) împotriva hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptate la 31 mai 2019.

La data de 04 iunie 2019 Comisia de licențiere a profesiei de avocat a respins ca neîntemeiată contestația (petiția) depusă de Andrei Racu împotriva hotărârii acesteia din 31 mai 2019.

Ulterior, Andrei Racu a depus cerere prealabilă, care la 25 iulie 2019 a fost respinsă ca neîntemeiată de către Comisia de licențiere a profesiei de avocat.

Considerând hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat adoptată la 31 mai 2019 şi subsecvent hotărârile Comisiei de licențiere din 04 iunie 2019 şi din 25 iulie 2019 drept unele adoptate cu încălcarea esențială a prevederilor legii materiale şi procedurale, a principiilor procedurii administrative şi a procedurii de contencios administrativ, a logicii juridice şi a spiritului legii ce guvernează situația contestată, reclamantul s-a adresat cu acţiune în instanţa de judecată.

În privința capătului de cerere privind anularea hotărârilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 04 iunie 2019 privind respingerea contestației acesta urmează a fi respins, deoarece obiect al acţiunii în contencios administrativ îl constituie actul administrativ sau nesoluționarea în termen al unei cereri, însă în ceea ce privește hotărârile menţionate acestea nu constituie în sine act administrativ. Astfel, hotărârea din 04 iunie 2019 reprezintă o contestație a calificativelor acordate şi corespunzător în lipsa unei decizii de modificare a hotărârii inițiale nu produce efecte juridice, iar cea de a doua hotărâre constituie un răspuns la cererea prealabilă şi în esență nu creează raporturi litigioase altele decât raportul inițial. Prin urmare în toate cazurile actul administrativ contestat este hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019, deoarece acesta este actul administrativ ce a creat raportul de contencios administrativ contestat.

În ceea ce privește anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019, reieșind din susținerile reclamantului, acesta invocă ca motive de ilegalitate, doar declarații şi aprecieri personale care nu au calitate de fapt dovedit sau adevăr universal valabil, ci sunt opinii proprii ale reclamantului, astfel: la pct. 8 din acţiune reclamantul invocă declarativ că răspunsurile formulate de acesta la spețele propuse spre soluționare sunt corecte şi corespund cerințelor legislației în condiţiile în care toți membrii Comisiei au stabilit calificativul respins la aprecierea acestor răspunsuri; la pct. 9 din acţiune reclamantul afirmă despre spețele (soluționate de el conform pct. 8 corect şi în corespundere cu „cerințele legislației") că sunt „neclare", „cu date superficiale şi greșite" şi care mai sunt şi „ambigue şi pot avea mai multe răspunsuri", prin urmare nu este clar din conținutul acţiunii dacă a soluționat reclamantul spețele „corect şi în corespundere cu cerințele legii" sau aceste spețe nu pot fi soluționate, ori poate prin textul respectiv trebuie de înțeles că reclamantul pretinde că el a putut soluționa în conformitate cu cerințele legii şi niște spețe greșite, ambigue care au mai multe variante de răspuns.

Aceste circumstanțe reclamantul le consideră suficiente de a constata că evaluarea efectuată de Comisia de licențiere a profesiei de avocat a răspunsurilor sale la etapa I sunt suficiente pentru a demonstra că evaluarea nu a fost corectă, în condiţiile în care reclamantul trebuia să demonstreze concret că soluția sa este concretă şi conformă legii sau eventual că această speță este una prost formulată.

În ceea ce privește desfășurarea examenului conform „unei legislații abrogate”, se menționează că conform art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, are capacitate deplină de exercițiu, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă şi a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare, iar potrivit dispozițiilor alin. (1) art. 20 din Legea citată, pentru a fi admis în profesie, avocatul stagiar susține examenul de calificare în fața Comisiei de licențiere a profesiei de avocat.

În felul acesta, prin prisma dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, condiția promovării examenului de calificare este una obligatorie, indispensabilă, care urmează a fi întrunită cumulativ cu cele alte indicate supra, iar în prisma dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Legea citată, modul de organizare a examenului de calificare se stabilește în statutul profesiei de avocat.

În corespundere cu prevederile art. 27 alin. (12) din Statutul profesiei de avocat, examenul de calificare va consta din două etape: a) prima etapă - lucrarea scrisă; b) a doua etapă - proba orală, iar potrivit alin. (13) din articolul citat, promovarea candidaților pentru fiecare etapă a examenului de calificare se face în baza hotărârilor Comisiei de licențiere care pot fi contestate, în caz de dezacord, în fata Comisiei de licențiere în termen de cel târziu 72 de ore de la anunțarea rezultatelor.

Prevederile Statutului profesiei de avocat într-adevăr au fost modificate prin Hotărârea Congresului Uniunii Avocaților publicată în MO nr. 434-439, doar că potrivit pct. 2 din hotărârea nominalizată modificările şi completările din respectiva hotărâre, în partea modificării art. 24, 25, 27, 28 vor intra în vigoare din data adoptării hotărârii Consiliului Uniunii Avocaților privind constatare îndeplinirii condițiilor tehnice necesare pentru implementarea modificării modulul de organizare a examenului de calificare.

Întrucât, condiția implementării modificărilor operate prin hotărârea din 16 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 434-439, nu a fost întrunită, adică nu au fost identificate surse financiare pentru asigurare componentei tehnice a acestei implementări , activitatea comisiei s-a realizat potrivit rigorilor statutare de până la modificări.

În aceste condiții toate alegațiile reclamantului privind pretinsele încălcări a prevederilor statutare nu pot fi reținute ca întemeiate de instanţa de judecată.

Cât privește argumentul cu referire la lipsa punctajului evaluării, se reține că de această dată argumentele promovate de reclamant sunt rezultatul unei interpretări defectuoase a cadrului legal, ori, în corespundere cu prevederile dispozițiilor art. 27 alin. (4) lit. b) din Statutul profesiei, răspunsul candidatului va fi apreciat de membrii Comisiei cu calificativul „admis” sau „respins”, iar potrivit

alin. (5) din articolul citat, examenul se consideră susținut dacă candidatul a acumulat cel puțin 6 opțiuni „admis”.

În acest sens cadrul legal pertinent nu prevede necesitatea indicării punctajului evaluării în hotărârile pârâtei, ci, dimpotrivă, indicarea punctajului în hotărârea vine în contradicție cu cadrul legal, or, aceasta este lipsită de orice justificare legală.

Mai mult ca atât, prin prisma pct. 61 din Hotărârea Curţii Constituționale nr. 18 din 03 iulie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 (Sesizarea nr. 61 g/2018), în măsura în care sunt ridicate probleme ce țin de drepturile fundamentale ale persoanei, pretins a fi încălcate prin adoptarea hotărârilor de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ trebuie să efectueze un control care să asigure protecția efectivă a acestor drepturi, în conformitate cu Constituția, cu jurisprudența Curţii Constituționale, cu Convenția Europeană cu jurisprudența Curţii Europene. În schimb, dacă sunt ridicate probleme teoretice privind baremul stabilit punctajul acordat de către Comisia de licențiere, instanțele de contencios administrativ nu trebuie să-şi substituie viziunea lor cu cea a Comisiei de licențiere, ci să verifice doar dacă hotărârea Comisiei este una rezonabilă.

În corespundere cu aprecierea Curţii Constituționale indicată în pct. 62 din hotărârea citată, Curtea menționează că instanțele de contencios administrativ trebuie să manifeste deferență faţă de decizia Comisiei de licențiere. Ele nu trebuie să se angajeze într-o motivare proprie. Ele nu trebuie să se substituie Comisiei de licențiere. Reclamanții trebuie să demonstreze că hotărârea Comisiei de licențiere este nerezonabilă, i.e. că aceasta nu este sprijinită de niciun motiv care ar putea reprezenta, în vreun fel, o dovadă a rezultatului. O hotărâre a Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă dacă ar fi irațională în mod vădit sau dacă ar fi contrară motivelor care stau la baza ei. O hotărâre a Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă pentru că ar fi atât de eronată, încât manifestarea deferentei de către instanțele de contencios administrativ nu ar putea justifica menținerea ei. Hotărârea Comisiei de licențiere ar fi nerezonabilă doar dacă nu ar exista o linie de analiză logică care să conducă instanţa de contencios administrativ la concluzia menținerii acelei soluții. Aşadar, trebuie analizate motivele ca întreg, nu fiecare motiv particular. Altfel spus, instanţa de contencios administrativ nu trebuie să se bazeze pe o eroare sau pe un element al hotărârii Comisiei care nu afectează hotărârea ca întreg.

În consecință, prin activitatea sa, Comisia de licențiere a profesiei de avocat a Uniunii Avocaților nu a încălcat nici un drept al reclamantului ori, hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat din 05 iunie 2019 privind aprobarea rezultatului etapei a doua a examenului de calificare şi admitere în profesia de avocat a fost adoptată în conformitate cu rigorile legale, fundamentată pe prestația

fiecărui candidat şi evaluarea acesteia de fiecare membru a comisie în mod individual.

Cu referire la capetele de cerere ce vizează constatarea susținerii de către (reclamant) candidatul Andrei Racu a etapei I (proba scrisă) a examenului de calificare în profesia de avocat şi (reclamantul chiar merge mai departe neparticipând la o eventuală a doua etapă) constatarea susținerii de către candidatul Andrei Racu a examenului de calificare, instanţa de judecată consideră că acestea urmează a fi respinse, deoarece instanţa judecătorească nu se poate subroga în drepturi unui organ abilitat prin lege de a lua astfel de decizii, instanţa având competența exclusiv de a constata legalitatea deciziilor/ acțiunilor organului şi eventual anularea acestora, sau obligarea la anumite acţiuni (de exemplu a reevalua), precum şi constatarea încălcării drepturilor şi încasarea prejudiciilor cauzate.

Referitor la repararea pretinsului prejudiciu moral, instanţa învederează că acesta trebuie probat, dar din acţiunea formulată nu rezultă nici sub un aspect ca reclamantul a suferit careva prejudicii de natură morală, cu atât mai mult, nu au fost prezentate nici probe în acest sens.

Mai mult de atât, în condiţiile alin. (1) art. 1998 Cod civil, persoana este obligată la plata prejudiciului moral doar în cazurile expres prevăzute de lege şi doar dacă a acționat în mod ilicit şi cu vinovăție.

Prin urmare, nu sunt clare care acţiuni ilegale ale pârâtului Uniunea Avocaților sunt apreciate de reclamant ca fiind ilicite şi care din aceste au fost comise cu o formă de vinovăție.

Având în vedere cele relatate, instanţa de judecată constată că toate argumentele invocate de către reclamant ca temei de anulare a actului administrativ contestat se rezumă la dezacordul acestuia cu calificativul acordat de către Comisia de licențiere, care, conform cadrului legal pre citat și prevederilor Hotărârii Curții Constituționale nr. 18 din 03 iulie 2018, ține de competența exclusivă a Comisiei de licențiere, nu a instanțelor de judecată, (...)„evaluarea cunoștințelor şi a experienței de calificare într-o anumită profesie constituie apanajul școlilor sau al universităților, nu al instanțelor de judecată. Din această cauză, pretenţiile reclamantului privind anularea hotărârilor Comisiei de licențiere din 31 mai 2019, 04 iunie 2019 şi 25 iulie 2019, în partea ce vizează respingerea candidaturii reclamantului şi neadmiterea reclamantului în profesia de avocat şi restabilirea drepturilor reclamantului la examenul de calificare şi constatarea susținerii de către reclamant a primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat şi a examenului de calificare în profesia de avocat în sesiunea de primăvară anul 2019, acordarea unei satisfacții echitabile sub formă de prejudicii morale în mărime de 100000 lei, anularea tuturor calificativelor „respins” acordate reclamantului la examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat în sesiunea de

primăvară anul 2019, cu acordarea calificativelor „admis”, echivalează cu substituirea competențelor comisiei de licențiere a profesiei de avocat de către instanţa de judecată prin oferirea de către ultima reclamantului a calificativului „admis” la examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat, ceea ce excedă competența instanţei de judecată din perspectiva limitelor controlului judecătoresc exercitat în cauzele privind contestarea deciziilor Comisiei de licențiere a profesiei de avocat cu privire la rezultatele examenelor de calificare în profesie.

În acest context, instanța judecătorească subliniază că pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune trebuie nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese ale legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Rezumând cele relatate, instanța de judecată subliniază că, în esență, legalitatea/ilegalitatea actului administrativ individual cuprinde două dimensiuni: 1. legalitatea/ilegalitatea materială, adică respectarea normelor de drept substanțial care se aplică prin actul administrativ individual defavorabil/favorabil; 2. legalitatea/ilegalitatea formală, adică respectarea normelor de procedură administrativă la emiterea actului administrativ.

În speță, existența unor aspecte de ilegalitate formală a deciziilor pârâtului prin prisma lipsei motivării actului defavorabil contestat nu prevalează asupra aspectelor respectării normelor de drept substanțial, și anume: neacordarea de către unicul organ în competența căruia intră admiterea în profesia de avocat – calificativului „admis”, ceea ce impune necesitatea respingerii acțiunii reclamantului ca fiind neîntemeiată.

În acest context, instanța de judecată verificând limitele exercitării de către autoritatea publică a dreptului ei discreționar, nu a identificat depășirea de către ultima a limitelor prevăzute de lege – art. 225 Cod administrativ.

În conformitate cu art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Instanța nu a constatat încălcarea normelor imperative ale legii de către autoritatea publică pârâtă la emiterea actelor contestate – obiect al contenciosului administrativ în prezenta speță, nici a limitelor exercitării dreptului discreționar, respectiv, legalitatea actelor administrative individual defavorabile - hotărârilor Comisiei de licențiere din 31 mai 2019, 04 iunie 2019 şi 25 iulie 2019, în partea neadmiterii în profesia de avocat a candidatului Andrei Racu, nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, ori, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament. Și având în vedere că actele contestate se bucură de prezumția de legalitate, iar argumentele invocate de către reclamant întru anularea acestora nu țin de legalitate, ci de oportunitate, respectiv, argumentele invocate de către reclamant nu ating nivelul minim pentru a fi posibilă înlăturarea prezumției de legalitate de care se bucură actul administrativ contestat, ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului Andrei Racu în sensul formulat, nu există.

În consecință, instanța de judecată conchide și asupra netemeiniciei cerinței reclamantului de obligare a emiterii actului administrativ individul favorabil, deoarece lipsa temeiurilor de anulare a actului administrativ individual defavorabil, face să devină nudă cerința de obligare a emiterii actului administrativ individual favorabil de admitere a candidatului Andrei Racu în profesia de avocat, or, emiterea de către autoritatea publică pârâtă a actului contestat în limita cadrului legal, a golit conținutul cerinței de obligare.

În conformitate cu art. art. 195, 224 alin. (1) lit. f), 231 și 232 Cod administrativ, art. art. 236, 238-240 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

h o t ă r ă ş t e

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea depusă Andrei Racu împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova privind anularea în partea sa a hotărârii Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat din 31 mai 2019, anularea hotărârilor Comisiei de licenţiere a profesiei de avocat din 04 iunie 2019 privind respingerea contestaţiei şi din 25 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile, cu restabilirea drepturilor reclamantului la examenul de calificare şi constatarea susţinerii de către reclamant a primei etape a examenului de calificare în profesia de avocat şi a examenului de calificare în profesia de avocat în sesiunea de primăvară anul 2019, acordarea unei satisfacţii echitabile sub formă de prejudicii morale în mărime de 100000 lei, anularea tuturor calificativelor „respins” acordate reclamantului la examenul de calificare pentru admiterea în profesia de avocat în sesiunea de primăvară anul 2019, cu acordarea calificativelor „admis”.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râşcani).

Președintele ședinței,
judecătorul Viorica Dodon